

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายวิชา ส23101 สังคมศึกษา

ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ

เวลา 4 คาบ

แผนการเรียนรู้ที่ 12 หน้าที่ชาวพุทธ

เวลา 2 คาบ

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มฐ. ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ส 1.2 ม.3/2 ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่าง ๆ ตามหลักศาสนาตามที่กำหนด

ส 1.2 ม.3/6 แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดปลายทาง

ส 1.2 ม.3/3 ปฏิบัติหน้าที่ของศาสนิกชนที่ดี

ส 1.2 ม.3/7 นำเสนอแนวทางในการธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ

2. สมรรถนะประจำหน่วย

วิเคราะห์หน้าที่ของพระภิกษุในการปฏิบัติตนตามหลักพระธรรมวินัยและจริยวัตรอย่างเหมาะสม ปฏิบัติตนตามมารยาทและหน้าที่ของชาวพุทธได้อย่างเหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ ตลอดจนนำเสนอแนวทางในการสืบทอดพระพุทธศาสนาและบำรุงรักษาวัดและพุทธสถาน โดยอาศัยความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธได้อย่างเหมาะสม

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) ปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (K, S)
- 2) นำเสนอแนวทางในการธำรงรักษาศาสนาได้ (K, S)
- 3) เห็นความสำคัญในการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธ (A)

4. สารการเรียนรู้

สารการเรียนรู้แกนกลาง	สารการเรียนรู้ท้องถิ่น
• การเป็นศิษย์ที่ดีตามหลักทศเปื้องขวาในทศ 6 ของพระพุทธศาสนา • การปฏิบัติหน้าที่ชาวพุทธตามพุทธปณิธาน 4 ในมหาปริณิพพานสูตร • การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ - ชั้นเตรียมการ - ชั้นพิธีการ • การศึกษาเรียนรู้เรื่ององค์ประกอบของพระพุทธศาสนา นำไปปฏิบัติและเผยแพร่ตามโอกาสต่าง ๆ • การศึกษาการรวมตัวขององค์กรชาวพุทธ • การปลูกจิตสำนึกในด้านการบำรุงรักษาวัดและพระพุทธศาสนาให้เกิดประโยชน์	• พิจารณาตามหลักสูตรของสถานศึกษา

5. สารสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเป็นชาวพุทธที่ดีมิได้เป็นเพียงการนับถือพระพุทธศาสนาหรือการทำบุญในรูปแบบต่าง ๆ แต่ยังรวมถึงการปฏิบัติตนให้เหมาะสมต่อบุคคลและสถานการณ์ การศึกษาหลักธรรมและนำไปปฏิบัติใช้ในชีวิตรประจำวัน การแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและหลักธรรมแก่ผู้อื่น การสืบทอดและปกป้องพระพุทธศาสนา ตลอดจนการบำรุงรักษาวัดและพุทธสถาน

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน พฤติกรรมบ่งชี้ 2. พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้ 2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ 1 คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) พฤติกรรมบ่งชี้ 3. สามารถระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตรประจำวัน ตัวชี้วัดที่ 2 คิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ)	1) มีวินัย 2) ใฝ่เรียนรู้ 3) มุ่งมั่นในการทำงาน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
พฤติกรรมบ่งชี้ 2. คิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ คิดในทางบวก และสามารถประยุกต์สร้างสรรค์สิ่งใหม่ เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม 3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ตัวชี้วัดที่ 2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต พฤติกรรมบ่งชี้ 1 มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ตัวชี้วัดที่ 3 ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข พฤติกรรมบ่งชี้ 1 ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็นของตน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	

7. กิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning

(กระบวนการเรียนรู้ : วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ)

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นนำ

1. ครูถามนักเรียนว่า เมื่อพูดถึงชาวพุทธ นักเรียนคิดถึงสิ่งใดเป็นอย่างแรก
2. นักเรียนตอบคำถามลงบนกระดาน หรือบนเว็บแอป (Web Application) เช่น Mentimeter
3. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนกับเรื่องหน้าที่ชาวพุทธ โดยชี้ให้เห็นว่า การเป็นชาวพุทธไม่ใช่เพียงการนับถือพระพุทธศาสนา การสวดมนต์ การทำบุญตักบาตร แต่ยังรวมถึงกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การศึกษาพระธรรมคำสอน การปกป้องพระพุทธศาสนา ซึ่งจะได้เรียนต่อไป

ขั้นสอน

นำเสนอสถานการณ์สมมติและบทบาท

1. ครูนำเสนอเกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธพอสังเขป เพื่อให้นักเรียนเห็นภาพรวมของเรื่องที่กำลังจะศึกษา
2. ครูอธิบายกิจกรรม “หน้าที่ชาวพุทธ” โดยให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
 - 1) แบ่งกลุ่มตามความเหมาะสม โดยมีจำนวนกลุ่มอย่างน้อย 3 กลุ่ม
 - 2) แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อที่จะศึกษากลุ่มละ 1 หัวข้อ ทั้งนี้ 1 หัวข้อต้องได้รับการเลือกอย่างน้อย 1 กลุ่ม หัวข้อได้แก่
 - การปฏิบัติตนเป็นชาวพุทธที่ดีตามหลักทศปณิธานในทศ 6
 - การปฏิบัติตนตามพุทธปณิธาน 4
 - การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ
 - 3) แต่ละกลุ่มศึกษาหน้าที่ชาวพุทธตามหัวข้อที่เลือกจากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานพระพุทธศาสนา ม.3 หน่วยที่ 5 เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ และแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือในอินเทอร์เน็ต
 - 4) แต่ละกลุ่มวางแผนเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสถานการณ์บทบาทสมมติ

เลือกผู้แสดงบทบาท

- 5) แต่ละกลุ่มเลือกผู้แสดงบทบาทต่าง ๆ ตามสถานการณ์บทบาทสมมติที่ได้วางแผนไว้

เตรียมผู้สังเกตการณ์

- 6) นักเรียนทุกคนจดบันทึกประเด็นที่ใช้สังเกตการณ์การแสดงบทบาทสมมติของกลุ่มอื่น ประเด็นได้แก่
- ความเหมาะสมของเหตุการณ์หรือบริบทในสถานการณ์บทบาทสมมติ
 - ความเหมาะสมในการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธของบทบาทต่าง ๆ ซึ่งพิจารณาได้จากสิ่งที่ทำได้ดีแล้ว และสิ่งที่ควรปรับปรุง

แสดงบทบาทสมมติ

- 7) นักเรียนแสดงบทบาทสมมติทีละ 1 กลุ่ม โดยมีลำดับ ดังนี้
- 7.1) กลุ่มที่แสดงอธิบายความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธตามหัวข้อที่เลือก
 - 7.2) กลุ่มที่แสดงบอกบริบทหรือเหตุการณ์พอสังเขป เช่น สถานการณ์สมมติที่เกิดขึ้นที่โรงเรียน เด็กชายเอนั่งเรียนหนังสือแต่ไม่เข้าใจ จึงนำคำถามไปถามครูท้ายคาบเรียน
 - 7.3) กลุ่มที่แสดงดำเนินการแสดงบทบาทสมมติ โดยกลุ่มอื่น ๆ เป็นผู้สังเกตการณ์ในประเด็นที่กำหนดให้
 - 7.4) กลุ่มอื่น ๆ แสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่ได้สังเกตการณ์ โดยมีครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม
3. ครูสรุปกิจกรรม “หน้าที่ชาวพุทธ” จากนั้นให้นักเรียนบอกพฤติกรรมที่แสดงถึงการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธทีละคน

ชั่วโมงที่ 2

แสดงบทบาทสมมติ (ต่อ)

4. ครูทบทวนหน้าที่ชาวพุทธที่ได้เรียนในชั่วโมงที่แล้ว จากนั้นนำเสนอถึงหน้าที่ชาวพุทธอีกส่วนหนึ่งที่จะได้เรียนในชั่วโมงนี้พอสังเขป ได้แก่ การสืบทอดพระพุทธศาสนาและการดูแลรักษาวัดและพุทธสถาน
5. ครูอธิบายกิจกรรม “ดูแลรักษาพระพุทธศาสนา” จากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความเหมาะสม
6. ครูแจกหัวข้อให้นักเรียน กลุ่มละ 1 หัวข้อ โดยหัวข้อเดียวกันสามารถซ้ำกันได้หลายกลุ่ม หัวข้อมีดังนี้
 - แนวทางการสืบทอดพระพุทธศาสนา
 - แนวทางการดูแลรักษาวัดและพุทธสถาน
7. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดและเขียนแนวทางการสืบทอดพระพุทธศาสนาหรือแนวทางการดูแลรักษาวัดและพุทธสถานตามหัวข้อที่ได้รับลงในกระดาษฟลิปชาร์ต โดยสามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ตได้
8. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอแนวทางการสืบทอดพระพุทธศาสนา หรือการดูแลรักษาวัดและพุทธสถานตามหัวข้อที่ได้รับ กลุ่มที่ได้หัวข้อเดียวกันจะนำเสนอใกล้ ๆ กัน โดยมีครูสรุปและเปรียบเทียบแนวทางของแต่ละกลุ่ม
9. ครูให้นักเรียนร่วมกันศึกษาเรื่องแนวทางการสืบทอดพระพุทธศาสนาหรือแนวทางการดูแลรักษาวัดและพุทธสถานจากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ม.3 หน้าที่ 5 เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ ในหัวข้อ ได้แก่ การศึกษาเรียนรู้องค์ประกอบของพระพุทธศาสนาเพื่อปฏิบัติและเผยแผ่ การศึกษาการรวมตัวขององค์กรชาวพุทธ และการปลูกจิตสำนึกในด้านการบำรุงรักษาวัดและพุทธสถานให้เกิดประโยชน์

10. นักเรียนร่วมกันเปรียบเทียบระหว่างแนวทางการสืบทอดพระพุทธศาสนาและแนวทางการดูแลรักษา วัดและพุทธสถานที่แต่ละกลุ่มนำเสนอกับแนวทางที่ควรจะเป็นตามที่ศึกษาจากหนังสือเรียน โดยมีครูอธิบายเพิ่มเติม
11. ครูใช้คำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธ เช่น
 - นักเรียนมีวิธีการเผยแผ่และสืบทอดพระพุทธศาสนาอย่างไรบ้าง
(แนวคำตอบ เช่น ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับพระพุทธเจ้า พระธรรมหรือหลักธรรมต่าง ๆ และ พระสงฆ์ แล้วนำไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้รู้ มีความเข้าใจที่ถูกต้อง และสามารถนำไปปฏิบัติได้ ตลอดจน เข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา)
 - การรวมตัวกันเป็นองค์กรชาวพุทธที่ดีต่อสมาชิกขององค์กร ประชาชน และพระพุทธศาสนาอย่างไร
(แนวคำตอบ สมาชิกขององค์กรจะได้เรียนรู้เรื่องราว ความเป็นมา และหลักธรรมคำสอนของ พระพุทธศาสนาอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น ประชาชนทั่วไปก็ได้รับโอกาสในการเรียนรู้พระพุทธศาสนาผ่าน กิจกรรมและการเผยแผ่ที่องค์กรจัดขึ้น ทำให้เกิดความเข้าใจและนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ ส่วนพระพุทธศาสนาก็ได้รับประโยชน์อย่างชัดเจน เพราะเมื่อมีผู้คนรู้จัก เข้าใจ และปฏิบัติตาม แนวทางของพระพุทธศาสนามากขึ้น พระพุทธศาสนาก็จะสามารถคงอยู่อย่างยาวนาน)
 - เพราะเหตุใดเราจึงควรส่งเสริมให้มีการบำรุงรักษาวัดและพุทธสถาน
(แนวคำตอบ เพราะวัดมีคุณค่าต่อพระพุทธศาสนาและมีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม กล่าวคือ วัดเป็น สถานที่ประกอบพิธีกรรมและกิจกรรมทางศาสนาที่ช่วยขัดเกลาจิตใจของชาวพุทธ เป็นศูนย์กลาง การจัดกิจกรรมของชุมชน ซึ่งบางครั้งมีการแสดงศิลปะและดนตรีควบคู่ไปด้วย นอกจากนี้ วัดยังเป็น แหล่งกำเนิดงานสถาปัตยกรรม จิตรกรรม และประติมากรรม ทุ่งดงามและทรงคุณค่าของไทยวัด และพุทธสถานจึงควรได้รับการดูแลต่อไปให้อยู่อย่างมั่นคง)

อภิปรายและสรุปการเรียนรู้

12. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธในภาพรวม ทั้งจากกิจกรรม “หน้าที่ชาวพุทธ” และกิจกรรม “ดูแลรักษาพระพุทธศาสนา” ในประเด็น เช่น
 - ความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธ
 - ผลดีและผลเสียเมื่อปฏิบัติและไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธ พร้อมตัวอย่างประกอบ
13. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปการเรียนรู้เกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธจากการทำกิจกรรม “หน้าที่ชาวพุทธ” และกิจกรรม “ดูแลรักษาพระพุทธศาสนา”
14. ครูมอบหมายภาระงานให้นักเรียน
 - งานเดี่ยว (ใบงานที่ 5.2 เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธ) คือ ให้นักเรียนคิดวางแผนและบอกวิธีการปฏิบัติตนตาม หน้าที่ชาวพุทธตามหัวข้อที่กำหนดให้
 - งานกลุ่ม (ใบงานที่ 5.3 เรื่อง การสืบทอดพระพุทธศาสนาและดูแลพุทธสถาน) คือ ให้นักเรียนร่วมกัน ออกแบบกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนาหรือดูแลพุทธสถานอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือ ทั้งสองอย่าง โดยอาศัยความรู้ที่ได้เรียนมาประกอบการออกแบบกิจกรรม

ขั้นสรุป

1. นักเรียนและครูสรุปเกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธ โดยใช้ Smart PowerPoint หน่วยที่ 5 เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ
2. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยที่ 5 เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ

ขั้นประเมิน

ประเมินผลการเรียนรู้

1. ตรวจใบงาน 5.2 เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธ โดยใช้แบบประเมินการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธ
2. ตรวจใบงานที่ 5.3 เรื่อง การสืบทอดพระพุทธศาสนาและดูแลพุทธสถาน โดยใช้แบบประเมินการสืบทอดพระพุทธศาสนาและดูแลพุทธสถาน
3. ประเมินการแสดงบทบาทสมมติ โดยใช้แบบประเมินการแสดงบทบาทสมมติ
4. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
5. ประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
6. ประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
7. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยใช้เกณฑ์จากแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การวัดและการประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
8.1 การประเมินก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ -	-	-	-
8.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) ปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (K, S)	- ประเมินการแสดงบทบาทสมมติ - ตรวจใบงานที่ 5.2 เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธ	- แบบประเมินการแสดงบทบาทสมมติ - ใบงานที่ 5.2 เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธ และแบบประเมินการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธ	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (4) ผ่านเกณฑ์ คุณภาพอยู่ในระดับดี (5) ผ่านเกณฑ์
2) นำเสนอแนวทางในการธำรงรักษาศาสนาได้ (K, S)	- ตรวจใบงานที่ 5.3 เรื่อง การสืบทอดพระพุทธศาสนาและดูแลพุทธสถาน	- ใบงานที่ 5.3 เรื่อง การสืบทอดพระพุทธศาสนาและดูแลพุทธสถาน และแบบประเมินการสืบทอดพระพุทธศาสนาและดูแลพุทธสถาน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (7) ผ่านเกณฑ์

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
3) เห็นความสำคัญในการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธ (A)	- ตรวจใบงานที่ 5.3 เรื่อง การสืบทอดพระพุทธศาสนาและดูแลพุทธสถาน	- ใบงานที่ 5.3 เรื่อง การสืบทอดพระพุทธศาสนาและดูแลพุทธสถาน	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
- พฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (11) ผ่านเกณฑ์
- พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- ประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (5) ผ่านเกณฑ์
- สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- ประเมินความสามารถในการสื่อสาร - ประเมินความสามารถในการคิด - ประเมินความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (11) ผ่านเกณฑ์
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (5) ผ่านเกณฑ์
8.3 การประเมินหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ - แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยที่ 5 หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ	- ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	- แบบทดสอบหลังเรียน	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

9. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ม.3 หน่วยที่ 5 หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ ของ อจท.
- 2) ใบงานที่ 5.2 เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธ
- 3) ใบงานที่ 5.3 เรื่อง การสืบทอดพระพุทธศาสนาและดูแลพุทธสถาน
- 4) Smart PowerPoint หน่วยที่ 5 เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ
- 5) แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยที่ 5 เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ
- 6) กระดาษฟลิปชาร์ต

9.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) เว็บไซต์

ใบงานที่

5.2

เรื่อง หน้าทีชาวพุทธ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนคิดวางแผนและบอกวิธีการปฏิบัติตนตามหน้าที่ของชาวพุทธ ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ตามหัวข้อที่กำหนดไว้ ดังนี้

การปฏิบัติตนเป็น
ชาวพุทธที่ดีตามหลัก
ทศเปื้องขวาในทศ 6

- 1).....
- 2).....
- 3).....
- 4).....
- 5).....
- 6).....

การปฏิบัติตน
ตามพุทธปณิธาน 4

- 1).....
- 2).....
- 3).....
- 4).....
- 5).....
- 6).....

การแสดงตนเป็น
พุทธมามกะ

- 1).....
- 2).....
- 3).....
- 4).....
- 5).....
- 6).....
- 7).....

คำชี้แจง : ให้นักเรียนคิดวางแผนและบอกวิธีการปฏิบัติตนตามหน้าที่ของขาวพุทธ ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ตามหัวข้อที่กำหนดไว้ ดังนี้

การปฏิบัติตนเป็น
ขาวพุทธที่ดีตามหลัก
ทศเปื้องขาวในทศ 6

- 1) จัดตารางเวลาเรียนและทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ.....
- 2) เข้าชั้นเรียนตรงเวลา เตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม.....
- 3) กล่าวคำทักทายและไหว้ครูทุกครั้งที่พบ.....
- 4) เมื่อครูมอบหมายงาน ให้ทำงานด้วยความซื่อสัตย์และรับผิดชอบ.....
- 5) เสนอความช่วยเหลือ เช่น หยิบจับของใช้หรืออุปกรณ์ที่ครูต้องการ.....
- 6) ดูแลความสะอาดของห้องเรียน เพื่อให้ครูสอนได้อย่างราบรื่น.....

การปฏิบัติตน
ตามพุทธปณิธาน 4

- 1) ศึกษาพุทธวจนะของพระพุทธเจ้าจากพระไตรปิฎก หรือแหล่งข้อมูลที่
น่าเชื่อถือ ซึ่งมีการอ้างอิงถึงพระไตรปิฎก.....
- 2) นำความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมของพระพุทธเจ้ามาปฏิบัติในชีวิต
ประจำวัน เช่น แก้ปัญหาด้วยวิธีสัง 4.....
- 3) นำความรู้ที่ได้ศึกษาไปถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่น เช่น เพื่อน ครอบครัว.....
- 4) นำพุทธปณิธาน 4 ไปใช้กับการเรียน โดยทบทวนบทเรียนเป็นประจำ.....

การแสดงตนเป็น
พุทธมามกะ

- 1) ช่วยจัดเตรียมและจัดหาสถานที่ กัดตาหาร เครื่องสักการะ เครื่องไทยทาน
เครื่องไทยธรรม และอื่น ๆ.....
- 2) เมื่อผู้แทนแสดงตนประกอบพิธีปฏิบัติขั้นตอนต่าง ๆ ก็นั่งอย่างสำรวม รวมทั้ง
กราบหรือสวดมนต์พร้อมกับผู้อื่นอย่างตั้งใจ.....
- 3) ฟังพระเถระให้โอวาทอย่างตั้งใจ.....
- 4) ถวายจตุปัจจัยไทยธรรม และกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลอย่างตั้งใจและสำรวม.....
- 5).....

ใบงานที่

5.3

เรื่อง การสืบทอดพระพุทธศาสนาและดูแลพุทธสถาน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนร่วมกันออกแบบกิจกรรม 1 กิจกรรม โดยเลือกเป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนา หรือการดูแลวัดและพุทธสถาน (หรือรวมทั้งสองด้านก็ได้) พร้อมทั้งบอกรายละเอียดของกิจกรรม โดยอาศัยความรู้ที่ได้เรียนมาเป็นพื้นฐานในการออกแบบกิจกรรม

☐

การสืบทอดพระพุทธศาสนา

☐

การดูแลวัดและพุทธสถาน

พื้นที่ออกแบบกิจกรรม

นักเรียนคิดว่า “การปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธมีความสำคัญอย่างไร”

คำชี้แจง : ให้นักเรียนร่วมกันออกแบบกิจกรรม 1 กิจกรรม โดยเลือกเป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนา หรือการดูแลวัดและพุทธสถาน (หรือรวมทั้งสองด้านก็ได้) พร้อมทั้งบอกรายละเอียดของกิจกรรม โดยอาศัยความรู้ที่ได้เรียนมาเป็นพื้นฐานในการออกแบบกิจกรรม

การสืบทอดพระพุทธศาสนา

การดูแลวัดและพุทธสถาน

พื้นที่ออกแบบกิจกรรม

กิจกรรมเยาวชนรักษ์พระพุทธศาสนา

รายละเอียดกิจกรรม

1. ทำความรู้จักน้อง ๆ
 - ให้น้อง ๆ แนะนำตัว และบอกสิ่งที่คาดหวังจากกิจกรรม
2. กิจกรรมกระตุ้นความสนใจชาวพุทธ
 - ทำให้น้อง ๆ เห็นความสำคัญว่า ทำไมต้องรักษาพระพุทธศาสนาและศาสนสถาน
3. เรียนรู้พระพุทธศาสนา
 - ให้ความรู้สั้น ๆ เกี่ยวกับพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ผ่านกิจกรรมผลัดกันเล่า
 - แนะนำหลักธรรมคำสอนที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของน้อง ๆ ได้แก่ อริยสัจ 4 อิทธิบาท 4 และพรหมวิหาร 4
 - ให้น้อง ๆ ลองคิดว่าจะนำหลักธรรมที่สอนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. เกมสันทนาการ
 - ให้น้อง ๆ เล่นเกมสันทนาการที่สนุกสนาน ๆ
5. ทำความสะอาดวัดและพุทธสถาน
 - แบ่งกลุ่มน้อง ๆ ช่วยกันกวาดลานวัด เช็ดถูศาลาการเปรียญ ทำความสะอาดห้องน้ำ และจัดเก็บขยะอย่างเป็นระเบียบ
 - ให้น้อง ๆ จดบันทึกจุดที่เสียหายและควรได้รับการซ่อมแซม เพื่อนำไปแจ้งแก่ผู้ดูแลวัด
6. สรุปกิจกรรม
 - ให้น้อง ๆ ร่วมกันสรุปกิจกรรมที่ได้เรียนรู้ในวันนี้ และประโยชน์ที่ได้รับ

นักเรียนคิดว่า “การปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธมีความสำคัญอย่างไร”

เช่น ช่วยให้นักเรียนและครูปฏิบัติตัวต่อกันอย่างเหมาะสม ช่วยมีการศึกษาพระพุทธศาสนาทั้งที่เกี่ยวกับพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์เข้าใจอย่างถ่องแท้ ซึ่งนำไปปฏิบัติเองได้ และเผยแผ่แก่ผู้อื่นให้เขาได้เข้าใจและปฏิบัติได้ ผลที่ตามมาคือความขัดแย้งในสังคมลดลง สังคมสงบสุขมากขึ้น..

แบบประเมิน การปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธ

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน พิจารณาคุณภาพงานของนักเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

กลุ่มที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความถูกต้อง			ความครอบคลุม			ความสามารถ ในการนำไปใช้จริง			รวม 9 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

คำตอบถูกต้อง ครบถ้วน และสอดคล้องกันทั้งหมด	ให้ 3 คะแนน
คำตอบถูกต้อง ครบถ้วน และสอดคล้องกันส่วนใหญ่	ให้ 2 คะแนน
คำตอบถูกต้อง ครบถ้วน และสอดคล้องกันบ้างเล็กน้อย	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-9	ดีมาก
5-7	ดี
3-4	พอใช้
ต่ำกว่า 3	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธ

รายการพิจารณา	ระดับคุณภาพ			
	3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (ผ่าน)	0 (ไม่ผ่าน)
ความถูกต้อง	บอกวิธีการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธได้ถูกต้องทั้งหมด	บอกวิธีการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ มีจุดผิดพลาดเล็กน้อย	บอกวิธีการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธได้ถูกต้องเป็นบางส่วน มีจุดผิดพลาดหลายจุด	บอกวิธีการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธได้ไม่ถูกต้องเลย
ความครอบคลุม	บอกวิธีการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธได้ครบถ้วน การปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธได้อย่างครอบคลุมทุกพฤติกรรม มีความชัดเจน	บอกวิธีการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธได้ครบถ้วน การปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธได้อย่างครอบคลุมหลายพฤติกรรม มีความชัดเจน แต่ยังมีขาดพฤติกรรมสำคัญ	บอกวิธีการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธได้เพียงบางพฤติกรรม และไม่ชัดเจน	บอกวิธีการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธได้น้อย หรือไม่ได้เลย
ความสามารถในการนำไปใช้จริง	บอกวิธีการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธเป็นรูปธรรม ชัดเจน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริงทั้งหมด	บอกวิธีการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธเป็นรูปธรรม ชัดเจน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริงเป็นส่วนใหญ่	บอกวิธีการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธไม่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้เพียงบางส่วน	บอกวิธีการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธไม่เป็นรูปธรรม ไม่ชัดเจน และไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันจริงได้เลย

แบบประเมิน

การสืบทอดพระพุทธศาสนาและดูแลพุทธสถาน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน พิจารณาคุณภาพงานของนักเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

กลุ่มที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความถูกต้อง และสอดคล้อง กับเนื้อหา			ความสามารถ ในการนำไปใช้ จริง			คุณค่าของ กิจกรรม			ความริเริ่ม สร้างสรรค์			รวม 12 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

คำตอบถูกต้อง ครบถ้วน และสอดคล้องกันทั้งหมด	ให้ 3 คะแนน
คำตอบถูกต้อง ครบถ้วน และสอดคล้องกันส่วนใหญ่	ให้ 2 คะแนน
คำตอบถูกต้อง ครบถ้วน และสอดคล้องกันบ้างเล็กน้อย	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
10-12	ดีมาก
7-9	ดี
4-6	พอใช้
ต่ำกว่า 4	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธ

รายการพิจารณา	ระดับคุณภาพ			
	3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (ผ่าน)	0 (ไม่ผ่าน)
ความถูกต้องและสอดคล้องกับเนื้อหา	กิจกรรมที่ออกแบบสะท้อนถึงการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธได้อย่างถูกต้องและสอดคล้องอย่างชัดเจนทั้งหมด	กิจกรรมที่ออกแบบสะท้อนถึงการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธได้อย่างถูกต้องและสอดคล้อง แต่มีบางจุดไม่ชัดเจน	กิจกรรมที่ออกแบบสะท้อนถึงการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธได้อย่างถูกต้องและสอดคล้อง บางส่วน และไม่ชัดเจน	กิจกรรมที่ออกแบบสะท้อนถึงการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธได้ไม่ถูกต้องและไม่สอดคล้องเลย
ความสามารถในการนำไปใช้จริง	กิจกรรมที่ออกแบบมีความเป็นรูปธรรมชัดเจน เหมาะสมกับบริบทของกิจกรรม และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	กิจกรรมที่ออกแบบมีความเป็นรูปธรรมเหมาะสมกับบริบทของกิจกรรม และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง แต่บางจุดไม่ชัดเจน	กิจกรรมที่ออกแบบมีความเป็นรูปธรรมเหมาะสมกับบริบทของกิจกรรมบ้าง และพอจะสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง แต่ขาดความชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	กิจกรรมที่ออกแบบไม่มีความเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ไม่เหมาะสมกับบริบทของกิจกรรม และไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
คุณค่าของกิจกรรม	กิจกรรมที่ออกแบบเมื่อนำไปปฏิบัติแล้วจะช่วยสืบทอดพระพุทธศาสนาหรือบำรุงวัดและพุทธสถานได้อย่างเป็นรูปธรรม เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมอย่างชัดเจน	กิจกรรมที่ออกแบบเมื่อนำไปปฏิบัติแล้วจะช่วยสืบทอดพระพุทธศาสนาหรือบำรุงวัดและพุทธสถานได้อย่างเป็นรูปธรรม เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม แต่มีบางจุดที่ทำให้เป็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นไม่ชัดเจน	กิจกรรมที่ออกแบบเมื่อนำไปปฏิบัติแล้วจะช่วยสืบทอดพระพุทธศาสนาหรือบำรุงวัดและพุทธสถานได้ แต่ยังไม่ชัดเจน และยังทำให้เห็นประโยชน์ที่เกิดกับตนเองและสังคมไม่ชัดเจน	กิจกรรมที่ออกแบบเมื่อนำไปปฏิบัติแล้วไม่ช่วยสืบทอดพระพุทธศาสนาหรือบำรุงวัดและพุทธสถานเลย
ความริเริ่มสร้างสรรค์	กิจกรรมที่ออกแบบมีความคิดริเริ่มแปลกใหม่ ประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธได้อย่างเหมาะสม	กิจกรรมที่ออกแบบมีความคิดริเริ่มแปลกใหม่เป็นส่วนใหญ่ แต่มีบางกิจกรรมคล้ายกิจกรรมทั่วไป มีการใช้ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธได้อย่างเหมาะสม	กิจกรรมที่ออกแบบมีแนวทางคล้ายกิจกรรมทั่วไป ประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธได้อย่างเหมาะสม	กิจกรรมที่ออกแบบมีแนวทางคล้ายกิจกรรมทั่วไป ประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธได้ไม่เหมาะสม

แบบประเมิน

การแสดงผลภาพทัศนมิติ

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน พิจารณาคุณภาพงานของนักเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

กลุ่มที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความเหมาะสมของ เหตุการณ์ย่อยในสถานการณ์ บทบาทสมมติ			ความถูกต้องเหมาะสมของ การปฏิบัติตนตามหน้าที่ ชาวพุทธ			รวม 6 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

คำตอบถูกต้อง ครบถ้วน และสอดคล้องกันทั้งหมด	ให้ 3 คะแนน
คำตอบถูกต้อง ครบถ้วน และสอดคล้องกันส่วนใหญ่	ให้ 2 คะแนน
คำตอบถูกต้อง ครบถ้วน และสอดคล้องกันบ้างเล็กน้อย	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
5-6	ดีมาก
4	ดี
2-3	พอใช้
ต่ำกว่า 2	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการแสดงบทบาทสมมติ

รายการพิจารณา	ระดับคุณภาพ			
	3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (ผ่าน)	0 (ไม่ผ่าน)
ความเหมาะสมของเหตุการณ์ย่อยในสถานการณ์บทบาทสมมติ	กำหนดเหตุการณ์ย่อยในสถานการณ์บทบาทสมมติได้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตจริงทั้งหมด	กำหนดเหตุการณ์ย่อยในสถานการณ์บทบาทสมมติได้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตจริงเป็นส่วนใหญ่	กำหนดเหตุการณ์ย่อยในสถานการณ์บทบาทสมมติได้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตจริงบางส่วน	กำหนดเหตุการณ์ย่อยในสถานการณ์บทบาทสมมติได้ไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตจริงเลย
ความถูกต้องเหมาะสมของการปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธ	ปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธในสถานการณ์บทบาทสมมติได้ถูกต้องเหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์/บริบททั้งหมด	ปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธในสถานการณ์บทบาทสมมติได้ถูกต้องเหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์/บริบทเป็นส่วนใหญ่	ปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธในสถานการณ์บทบาทสมมติได้ถูกต้องเหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์/บริบทบางส่วน	ปฏิบัติตามหน้าที่ชาวพุทธในสถานการณ์บทบาทสมมติได้ไม่ถูกต้องเหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์/บริบทเลย

สังเกต พฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการทำงานรายบุคคล แล้วขีด ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความ มีวินัย			ความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ เสียสละ			การแสดง ความคิดเห็น			การรับฟัง ความคิดเห็น			การมีส่วนร่วม ในการ เรียนรู้			รวม 15 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14-15	ดีมาก
11-13	ดี
8-10	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมิน พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในการทำงานกลุ่ม แล้วขีด ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับคะแนน

กลุ่มที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการ ประเมิน	มีการวางแผน การทำงานร่วมกัน			มีการแสดง ความคิดเห็น			มีการรับฟัง ความคิดเห็น			รวม 9 คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-9	ดีมาก
5-7	ดี
3-4	พอใช้
ต่ำกว่า 3	ปรับปรุง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

[illegible]

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
7-9	ดีมาก
5-6	ดี
3-4	พอใช้
ต่ำกว่า 3	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ			
		3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (ผ่าน)	0 (ไม่ผ่าน)
1. รักชาติ ศาสน กษัตริย์	1.1 เป็นพลเมืองดีของชาติ 1.2 อารงไว้ซึ่งความเป็น ชาติไทย 1.3 ศรัทธา ยึดมั่น และ ปฏิบัติตามหลักศาสนา 1.4 เคารพเทิดทูนสถาบัน พระมหากษัตริย์	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ประพฤติตรงตาม ความเป็นจริงต่อตนเอง ทั้งกาย วาจา ใจ 2.2 ประพฤติตรงตาม ความเป็นจริงต่อผู้อื่น ทั้งกาย วาจา ใจ	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
3. มีวินัย	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 ตั้งใจเรียน เพียรพยายาม ในการเรียน และเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ 4.2 แสวงหาความรู้จากแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียนด้วยการ เลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ และ สามารถนำไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นประจำ</u> <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียน มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มี พฤติกรรมตาม ตัวชี้วัดหรือ มีพฤติกรรม ปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ต่อ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ			
		3 (ดีมาก)	2 (ดี)	1 (ผ่าน)	0 (ไม่ผ่าน)
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม 5.2 มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นประจำ <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การทำงาน 6.2 ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นประจำ <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
7. รักความเป็นไทย	7.1 ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูต่อบุคคล 7.2 เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง 7.3 อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นประจำ <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน 8.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัดเป็นประจำ <u>สม่ำเสมอ</u>	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นส่วนใหญ่</u>	นักเรียนมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>เป็นบางครั้ง</u>	นักเรียนไม่มีพฤติกรรมตามตัวชี้วัดหรือมีพฤติกรรมปฏิบัติตามตัวชี้วัด <u>น้อยครั้ง</u>

แบบประเมิน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ใส่ตัวเลขลงในช่องระดับคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ
สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 1 พฤติกรรมบ่งชี้ 2.	
สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ 1 พฤติกรรมบ่งชี้ 3.	
สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ 2 พฤติกรรมบ่งชี้ 2.	
สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ตัวชี้วัดที่ 2 พฤติกรรมบ่งชี้ 1.	
สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ตัวชี้วัดที่ 3 พฤติกรรมบ่งชี้ 1.	

หมายเหตุ : หากนักเรียนมีระดับคุณภาพไม่ถึงระดับดี (2) ในแต่ละสมรรถนะสำคัญ ครูควรพัฒนานักเรียนให้ถึงเกณฑ์ เพื่อให้นักเรียนมีความพร้อมก่อนทำกิจกรรมต่อไป

เกณฑ์การประเมิน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (3 คะแนน)	ดี (2 คะแนน)	พอใช้ (1 คะแนน)	ปรับปรุง (0 คะแนน)
สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึกและทักษะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน พฤติกรรมบ่งชี้ 2. พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทักษะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	พูดอธิบายความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธในกิจกรรม “หน้าที่ชาวพุทธ” ด้วยภาษาของตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว ชัดเจน	พูดอธิบายความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธในกิจกรรม “หน้าที่ชาวพุทธ” ด้วยภาษาของตนเองได้อย่างชัดเจนแต่ขาดความคล่องแคล่ว	พูดอธิบายความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธในกิจกรรม “หน้าที่ชาวพุทธ” ด้วยภาษาของตนเองได้บ้าง	ไม่พูดสามารถอธิบายความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธในกิจกรรม “หน้าที่ชาวพุทธ” ด้วยภาษาของตนเองได้บ้าง

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (3 คะแนน)	ดี (2 คะแนน)	พอใช้ (1 คะแนน)	ปรับปรุง (0 คะแนน)
สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ 1 คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) พฤติกรรมบ่งชี้ 3. สามารถระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏใน ข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการ ดำเนินชีวิตประจำวัน	เลือกและแสดง พฤติกรรมใน สถานการณ์สมมติ ได้เหมาะสมตาม หน้าที่ชาวพุทธ และ สอดคล้องกับ สถานการณ์ใน ชีวิตประจำวันอย่าง ถูกต้อง ครบถ้วน	เลือกและแสดง พฤติกรรมใน สถานการณ์สมมติ ได้เหมาะสมตาม หน้าที่ชาวพุทธ และ สอดคล้องกับ สถานการณ์ใน ชีวิตประจำวันอย่าง ถูกต้องทั้งหมด แต่ ไม่ครบถ้วน	เลือกและแสดง พฤติกรรมใน สถานการณ์สมมติ ได้เหมาะสมตาม หน้าที่ชาวพุทธ และ สอดคล้องกับ สถานการณ์ใน ชีวิตประจำวันอย่าง ถูกต้องบางส่วน และไม่ครบถ้วน	เลือกและแสดง พฤติกรรมใน สถานการณ์สมมติ ได้ไม่เหมาะสมตาม หน้าที่ชาวพุทธ และ ไม่สอดคล้องกับ สถานการณ์ใน ชีวิตประจำวัน
ตัวชี้วัดที่ 2 คิดขั้นสูง (การคิด สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิด อย่างมีวิจารณญาณ) พฤติกรรมบ่งชี้ 2. คิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ คิด ในทางบวก และสามารถ ประยุกต์สร้างสรรค์สิ่งใหม่ เพื่อ ประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	ออกแบบกิจกรรม สืบทอด พระพุทธศาสนา และดูแลพุทธสถาน ได้อย่างสร้างสรรค์ แปลกใหม่ ประยุกต์กับเรื่อง หน้าที่ชาวพุทธได้ อย่างเหมาะสม และเป็นประโยชน์ ต่อตนเองและ สังคม	ออกแบบกิจกรรม สืบทอด พระพุทธศาสนา และดูแลพุทธสถาน ได้อย่างสร้างสรรค์ แปลกใหม่ และ/ หรือประยุกต์กับ เรื่องหน้าที่ชาว พุทธได้อย่าง เหมาะสม และเป็น ประโยชน์ต่อตนเอง หรือสังคมอย่างใด อย่างหนึ่ง	ออกแบบกิจกรรม สืบทอด พระพุทธศาสนา และดูแลพุทธสถาน ได้อย่างสร้างสรรค์ แปลกใหม่ และ/ หรือประยุกต์กับ เรื่องหน้าที่ชาว พุทธได้อย่าง เหมาะสม	ออกแบบกิจกรรม สืบทอด พระพุทธศาสนา และดูแลพุทธสถาน ได้ไม่สร้างสรรค์ แปลกใหม่ ไม่ สามารถประยุกต์ กับเรื่องหน้าที่ชาว พุทธได้
สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ตัวชี้วัดที่ 2 ความสามารถในการใช้ทักษะ ชีวิต พฤติกรรมบ่งชี้ 1. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	สืบค้นข้อมูล เกี่ยวกับหน้าที่ชาว พุทธเพื่อ เตรียมการแสดง บทบาทสมมติ หรือ การการหาแนว ทางการสืบทอด พระพุทธศาสนา และแนวทาง การดูแลรักษาวัด และศาสนสถาน จากแหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ ที่ หลากหลาย โดย ปฏิบัติทุกครั้ง	สืบค้นข้อมูล เกี่ยวกับหน้าที่ชาว พุทธเพื่อเตรียมการ แสดงบทบาท สมมติ หรือการ การหาแนวทางการ สืบทอด พระพุทธศาสนา และแนวทาง การดูแลรักษาวัด และศาสนสถาน จากแหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ ที่ หลากหลาย โดย ปฏิบัติบางครั้ง	สืบค้นข้อมูล เกี่ยวกับหน้าที่ชาว พุทธเพื่อ เตรียมการแสดง บทบาทสมมติ หรือ การการหาแนว ทางการสืบทอด พระพุทธศาสนา และแนวทาง การดูแลรักษาวัด และศาสนสถาน จากแหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ ที่ไม่ หลากหลาย	ไม่มีการสืบค้น ข้อมูลเกี่ยวกับ หน้าที่ชาวพุทธเพื่อ เตรียมการแสดง บทบาทสมมติ หรือ การการหาแนว ทางการสืบทอด พระพุทธศาสนา และแนวทาง การดูแลรักษาวัด และศาสนสถาน จากแหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ
สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ตัวชี้วัดที่ 3	แสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่นเกี่ยวกับ	แสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่นเกี่ยวกับ	แสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น หรือ	ปฏิบัติงานของ ตนเองเกี่ยวกับ หน้าที่ชาวพุทธได้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ			
	ดีมาก (3 คะแนน)	ดี (2 คะแนน)	พอใช้ (1 คะแนน)	ปรับปรุง (0 คะแนน)
ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข พฤติกรรมบ่งชี้ 1. ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็นของตน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	หน้าที่ชาวพุทธด้วยความสุภาพ ให้เกียรติผู้อื่น และปฏิบัติงานที่ตนรับผิดชอบจนสำเร็จ เป็นที่พึงพอใจของกลุ่ม	หน้าที่ชาวพุทธด้วยความสุภาพ ให้เกียรติผู้อื่น และปฏิบัติงานที่ตนรับผิดชอบจนสำเร็จ	ปฏิบัติงานเกี่ยวกับหน้าที่ชาวพุทธที่รับผิดชอบสำเร็จเมื่อมีผู้อื่นมากระตุ้น	แต่ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

แบบบันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

- ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตามจุดประสงค์การเรียนรู้

.....

.....

.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

- ด้านอื่นๆ (ความสามารถ/ทักษะ/พฤติกรรมเด่นหรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....

.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

- แนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(นางสาวสุภาวดี...นุสดี)